

Kolegyně Alena Krejčová zpracovala další z řady diplomových prací, zkoumajících dlouhodobě a systematicky prostor knižní kultury, zvláště ve vztahu k dětským čtenářům, respektive k Vv ve škole a jejím aktuálním souvislostem. „Autorská kniha“. Diplomantka v teoretická část d.p. všestranně zkoumá pojem knihy v českém a evropském kulturním prostoru, rovněž souvislosti forem a vývoje komunikace, a v souvislostech vlastních zkušeností a představ o úkolech současné školy.

Diplomantka využívá při těchto teoretických studiích kompetence, které nabízí druhý aprobační předmět – český jazyk. Alena Krejčová má vážný zájem nejen porozumět souvislostem tématu d.p., ale jak ukazuje nalezení opory v cestě na Ukrajinu, také nejširším kontextům práce. Nachází oporu a východiska pro vyznění didaktických řešení v přitakání venkovskému životu, dokonce v jeho autentické formě, kterou abys v naší zemi pohledal. V jazykové kultuře a svěžesti jazyka, stejně jako v kvalitní struktuře práce, ukazuje se síla spojení oborových zkušeností a také jedna z hlavních předností práce kolegyně Krejčové. V množství úvah, které kolegyni pomáhají uspořádat a zároveň hierarchizovat témata, orientuje se do hloubky v pojmech na kterých lze stavět. Především sémantická analýza dává zájemci příležitost uvidět za očekávatelný horizont práce. Diplomových prací na téma knihy vzniklo již celá řada, mám-li nalézt jedinečnost přístupu, nacházím jej v úrovni teoretického založení práce. Předpokládám, že kolegyně projekt celé práce při obhajobě d.p. na odpovídající úrovni představí. Věřím, že prezentace dá zainteresovaným větší příležitost uvidět do struktury práce v celku i jednotlivostech, protože fakt, že je zcela rezignováno na obrazovou dokumentaci je vůči čtenáři (jemně řečeno) netaktní.

Po obecných a snad i přeci jen do značné míry vyčerpaných a překonaných shrnutích historie papíru, obalu, apod. je Autorská kniha, právě jen s výjimkou konceptuální autorské a didaktické části, chápána jako tradiční kniha jednoho autora. Pojem autorská kniha, jak se na třech řádcích dozvíme, může být i sochou, objektem, metaforou, bez narativního rozměru obsahu. V pojetí "Knihy - krajiny" a tradičním J. Váchalem, či P. Niklem přeci jen vidím menší souvislost, než by nabízelo spojení s knihou objektem, ale budiž... Zadání diplomové práce je k dispozici a mluví jasnou řečí. Zkoumat historii a současnost knihy (autorské) a vizuální komunikace ve vztahu především k dětskému čtenáři. Tyto nároky teoretická práce splňuje, ale zdá se, že by bylo rozumné a ne příliš složité propojit více a hlouběji teoretickou část s didaktickou, případně i autorskou, kde však je dosti důvodů přiznat větší manévrovací prostor. Domnívám se, že teoretické kompetence nepřešly do školního, učitelského projektu a že je to chyba. Nijak tím nezpochybňuji oprávněnost požadavku na školu (jak ukázaly inspirace na Ukrajině a vlastní poznání, kde je kolegyni dobře na duši) aby šla nad očekávatelné aplikace teoretických zkoumání. Je třeba si vážít pokusů propojit současné trendy ve výchově, reflektující proměněnou sociální situaci na školách a v životě dětí. Je důležité a možné naučit městské (in) děti komunikovat s druhými, například skromnými a v městských očích jistě i chudými lidmi ze vsí. Zvyšovat jejich kulturní povědomí o sobě, a také o druhých. Mít nároky a zájem naučit je navíc rozumět třeba i kvalitnímu designu, kvalitní ilustraci a kvalitní knize. To jsou úkoly, ke kterým inspiruje samotná práce. Zároveň odpovědi na ně jsou rozostřené, nebo chybí vůbec.

Nechci přejít povrchně autorskou investici diplomové práce – radost z úkolu, touhu vidět vlastní knihu - Tvořílek. Tato verze není nutně jediná možná? Přeji kolegyni maximální otevřenost pro mnohá pojetí knih minulosti, ve prospěch budoucích knih, ať už budou v jakémkoliv médiu.

Okruhy otázek k obhajobě d.p.:

- 1) Jak zpracovat jinak, než nabízí Kniha - krajina, do témat Autorské knihy zkušenost z Ukrajiny?
- 2) Jaká jsou největší učitelská nebezpečí, která hrozí devalvovat práci s dětmi v případech analogických navrženému přístupu? Jak se jich vyvarovat a kde hledat oporu?
- 3) Proč nemá Vaše diplomová práce obrazy v textu?

Navrhuji klasifikaci velmi dobře

V Praze 7. května 2007

Ivan Špírk v.r.